

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 20ής Νοεμβρίου 2008

σχετικά με την κινητικότητα των νέων εθελοντών στην Ευρωπαϊκή Ένωση

(2008/C 319/03)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 149 παράγραφος 4,

την πρόταση της Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η κινητικότητα των νέων εθελοντών αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων που κατοχυρώνεται από το άρθρο 18 της συνθήκης.
- (2) Η Κοινότητα μπορεί να θεσπίσει μέτρα για την προαγωγή της κινητικότητας των νέων εθελοντών ενθαρρύνοντας τη συνεργασία μεταξύ οργανωτών εθελοντικών δραστηριοτήτων, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, η παρούσα σύσταση δεν υπερβαίνει το μέτρο που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (3) Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς και τις οικογένειές τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας ⁽¹⁾ και οι συναφείς διατάξεις καλύπτουν μόνον τους εθελοντές που είναι ασφαλισμένοι βάσει της εθνικής ασφαλιστικής νομοθεσίας, οπότε τα θέματα που αφορούν την κοινωνική προστασία λειτουργούν ενίοτε ως αντικίνητρο για τη συμμετοχή σε εθελοντικές δραστηριότητες σε άλλο κράτος μέλος.
- (4) Με τη σύσταση 2001/613/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Ιουλίου 2001, για την ενδοκοινοτική κινητικότητα των σπουδαστών, των επιμορφωμένων ατόμων, των εθελοντών, των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών ⁽²⁾ καλούνται τα κράτη μέλη να λάβουν τα μέτρα που θεωρούν κατάλληλα, σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία και στο πλαίσιο του εθνικού τους δικαίου, ούτως ώστε οι εθελοντές και οι οικογένειές τους να μην υφίστανται

διακρίσεις λόγω των σχετικών διατάξεων περί κοινωνικής προστασίας, όπως οι σχετικές με την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και την κοινωνική πρόνοια, οι οποίες ενδέχεται να παρεμποδίσουν την κινητικότητά τους.

- (5) Η σύσταση 2001/613/ΕΚ και η σύσταση 2006/961/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τη διακρατική κινητικότητα εντός της Κοινότητας για σκοπούς εκπαίδευσης και κατάρτισης: Ευρωπαϊκός Χάρτης Ποιότητας για την Κινητικότητα ⁽³⁾ κάνει ρητή αναφορά στους εθελοντές.
- (6) Η οδηγία 2004/114/ΕΚ του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2004, σχετικά με τις προϋποθέσεις εισδοχής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό τις σπουδές, την ανταλλαγή μαθητών, την άμισθη πρακτική άσκηση ή την εθελοντική υπηρεσία ⁽⁴⁾ παρέχει τη δυνατότητα χορήγησης ειδικής άδειας παραμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών που υποβάλλουν αίτηση για εισδοχή στην επικράτεια κράτους μέλους για σκοπούς εθελοντικής εργασίας.
- (7) Το ψήφισμα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνερχόμενων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, της 15ης Νοεμβρίου 2004, σχετικά με τους κοινούς στόχους για εθελοντικές δραστηριότητες των νέων και το ψήφισμα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνερχόμενων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2007, σχετικά με την εφαρμογή των κοινών στόχων των εθελοντικών δραστηριοτήτων των νέων ⁽⁵⁾, καθορίζουν τους κοινούς στόχους για τις εθελοντικές δραστηριότητες των νέων, τις προτεινόμενες ανταλλαγές ορθών πρακτικών και τις δραστηριότητες μάθησης από ομοτίμους για την ενίσχυση της εφαρμογής τους και καλούν τα κράτη μέλη να εξετάσουν πρακτικά μέσα για την καταμέτρηση της προόδου. Το τελευταίο αυτό ψήφισμα καλεί επίσης την Επιτροπή να υποβάλει περαιτέρω προτάσεις για την προαγωγή και αναγνώριση των εθελοντικών δραστηριοτήτων των νέων.

⁽¹⁾ ΕΕ L 149 της 5.7.1971, σ. 2.
⁽²⁾ ΕΕ L 215 της 9.8.2001, σ. 30.

⁽³⁾ ΕΕ L 394 της 30.12.2006, σ. 5.
⁽⁴⁾ ΕΕ L 375 της 23.12.2004, σ. 12.
⁽⁵⁾ ΕΕ C 241 της 20.9.2008, σ. 1.

- (8) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε τον Απρίλιο 2008 έκθεση με τίτλο «Η συμβολή του εθελοντισμού στην οικονομική και κοινωνική συνοχή», με την οποία ενθαρρύνει τα κράτη μέλη και τις περιφερειακές και τοπικές αρχές να αναγνωρίσουν την αξία του εθελοντισμού για την προώθηση της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής και συνιστά την προαγωγή διασυνοριακών σχεδίων εθελοντισμού,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ΟΤΙ:

- στο πλαίσιο της παρούσας σύστασης, οι διασυνοριακές εθελοντικές δραστηριότητες χαρακτηρίζονται από τα εξής στοιχεία: είναι ανοικτές σε όλους τους νέους, αναλαμβάνονται με την ελεύθερη βούλησή τους προς το γενικό όφελος, για συγκεκριμένη περίοδο, εντός καθορισμένου πλαισίου, σε χώρα διαφορετική από τη χώρα παραμονής και είναι άμισθες ή με συμβολικό τίμημα ή/και με κάλυψη των εξόδων. Οι εθελοντικές δραστηριότητες δεν θα πρέπει να έχουν αρνητικές συνέπειες για δυννητική ή υπάρχουσα μισθωτή εργασία, ούτε θα πρέπει να θεωρούνται ως υποκατάστατο αυτής·
- οι εθελοντικές δραστηριότητες αποτελούν μια πλούσια εμπειρία σε ένα άτυπο εκπαιδευτικό πλαίσιο, η οποία βελτιώνει τις επαγγελματικές δεξιότητες και ικανότητες των νέων, ενισχύει την απασχολησιμότητά τους και το αίσθημα αλληλεγγύης, αναπτύσσει κοινωνικές δεξιότητες και διευκολύνει την ενσωμάτωση στην κοινωνία, ενώ παράλληλα προάγει την ενεργό ιδιότητα του πολίτη·
- υπάρχει μεγάλη ποικιλία εθελοντικών δραστηριοτήτων σε όλη την Ευρώπη, οι οποίες οργανώνονται από την κοινωνία των πολιτών και τις δημόσιες αρχές. Οι δραστηριότητες αυτές θα πρέπει να διατηρηθούν και να αναπτυχθούν περαιτέρω, ενώ θα πρέπει επίσης να διευκολύνεται η συνεργασία μεταξύ των οργανώσεων εθελοντικών δραστηριοτήτων·
- η διασυνοριακή κινητικότητα στην Ευρώπη μπορεί να αποτελέσει ένα σημαντικό εργαλείο για την προαγωγή της εκπαίδευσης, της απασχόλησης και της περιφερειακής και κοινωνικής συνοχής, καθώς και για τη βελτίωση της αμοιβαίας κατανόησης και της ενεργού συμμετοχής στην κοινωνία. Τα ανωτέρω ισχύουν ιδίως για τους νέους σε μια αγορά εργασίας η οποία εκτιμά ολοένα περισσότερο την ικανότητα προσαρμογής και την ευελιξία·
- οι τοπικές κοινότητες που φιλοξενούν νέους εθελοντές επωφελοούνται σημαντικά από τις δραστηριότητές τους, οι οποίες μπορούν να καλύπτουν ευρύ φάσμα τομέων, όπως η προαγωγή της κοινωνικής ένταξης, η διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, η προώθηση της αλληλεγγύης μεταξύ των γενιών και η προστασία του περιβάλλοντος. Παράλληλα, οι δραστηριότητες αυτές εμπλουτίζουν την πολιτισμική ποικιλότητα των κοινοτήτων υποδοχής·
- οι εθελοντικές δραστηριότητες αποτελούν προτεραιότητα της ανοιχτής μεθόδου συντονισμού στον τομέα της νεολαίας, στο πλαίσιο της οποίας έχουν ήδη εντοπιστεί πολυάριθμες ορθές πρακτικές. Στο πλαίσιο αυτό, η Ευρωπαϊκή Εθελοντική Υπηρεσία (ΕΕΥ), μια δράση του προγράμματος Νεολαία της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το 1996, έχει επιτρέψει σε νέους να συμμετάσχουν σε εθελοντική υπηρεσία σε διάφορους τομείς. Η εν λόγω δράση ενισχύεται από το πρόγραμμα «Νεολαία σε δράση» το οποίο βρίσκεται σε εξέλιξη·
- παρά τις προσπάθειες αυτές, ενδέχεται να υπάρχουν ακόμη εμπόδια για τη διασυνοριακή κινητικότητα των νέων εθελοντών στην Ευρώπη. Για τον λόγο αυτό, η παρούσα σύσταση

αποσκοπεί κυρίως να διαμορφώσει ένα πλαίσιο εντός του οποίου τα κράτη μέλη θα ενισχύσουν τη συνεργασία τους χωρίς να θίγεται η ποικιλομορφία των εθνικών τους καταστάσεων·

- η καλύτερη συνεργασία μεταξύ των οργανώσεων εθελοντικών δραστηριοτήτων σε διαφορετικές χώρες και η ευρύτερη ανταλλαγή πληροφοριών μπορούν να παρακινήσουν όλους τους Ευρωπαίους νέους, ανεξαρτήτως υπηκοότητας, να συμμετέχουν περαιτέρω σε εθελοντικές δραστηριότητες σε τρίτες χώρες·
- ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίδεται στους νέους με λιγότερες ευκαιρίες, καθότι οι εθελοντικές δραστηριότητες συνιστούν μια ιδιαίτερα πολύτιμη δυνατότητα κινητικότητας για τους νέους οι οποίοι, υπό διαφορετικές συνθήκες, θα επωφελούνταν λιγότερο ή καθόλου από προγράμματα κινητικότητας.

ΣΥΝΙΣΤΑ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ:

- να προαγάουν την κινητικότητα των νέων εθελοντών σε όλη την Ευρώπη με τον εμπλουτισμό των προϋποθέσεων συνεργασίας μεταξύ των οργανώσεων εθελοντικών δραστηριοτήτων σε διαφορετικές χώρες είτε προέρχονται από την κοινωνία των πολιτών είτε από τις δημόσιες αρχές, ώστε κάθε νέος να έχει την ευκαιρία να παρέχει εθελοντική εργασία στην Ευρώπη, αν το επιθυμεί·
- να διευκολύνουν προς τον σκοπό αυτό την ανάπτυξη των ακόλουθων γραμμών δράσης, λαμβάνοντας παράλληλα δεόντως υπόψη τα εθνικά πλαίσια και την εθνική νομοθεσία στον τομέα των εθελοντικών δραστηριοτήτων, τις γενικές εθνικές προτεραιότητες και τις διαθέσιμες ευκαιρίες σε τοπική κλίμακα και τα προγράμματα δημοσίων δαπανών:
 - να βελτιώνουν τις πληροφορίες σχετικά με τις εθελοντικές δραστηριότητες εντός της επικράτειάς τους και να διαβιβάζουν τις πληροφορίες αυτές στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για περαιτέρω διάδοση·
 - να καθιστούν προσιτές στους νέους, στους φορείς που δραστηριοποιούνται σε θέματα νεολαίας και στις οργανώσεις της νεολαίας τις πληροφορίες σχετικά με τις εθελοντικές δραστηριότητες στο εξωτερικό·
 - να καθιστούν διαθέσιμες σε όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς τις πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα και τις ευκαιρίες που απορρέουν από τις ισχύουσες διατάξεις σε ευρωπαϊκό και σε εθνικό επίπεδο σχετικά με τις διασυνοριακές εθελοντικές δραστηριότητες·
 - να προωθούν την ανταλλαγή πληροφοριών με άλλα κράτη μέλη σχετικά με τις ευκαιρίες για εθελοντικές δραστηριότητες και να καταβάλλουν προσπάθειες για τη μεγαλύτερη δυνατή απλούστευση των διαδικασιών που πρέπει να ακολουθούνται ώστε να διευκολύνουν τους νέους εθελοντές από ένα κράτος μέλος να συμμετέχουν σε εθελοντικές δραστηριότητες σε άλλα κράτη μέλη·
 - να εγκρίνουν κατά περίπτωση μια ευέλικτη προσέγγιση στην ανάπτυξη ευκαιριών για διασυνοριακές εθελοντικές δραστηριότητες στην Ευρώπη, ιδίως με τα ακόλουθα μέσα:
 - ενίσχυση της ανάπτυξης των δυνατοτήτων υποδοχής διασυνοριακών εθελοντών,
 - υποστήριξη για τη δημιουργία σημείων επαφής για τους νεαρούς ευρωπαίους εθελοντές, τα οποία θα συνδέονται, εφόσον είναι εφικτό, με τις Εθνικές Υπηρεσίες Νεολαίας του προγράμματος «Νεολαία σε Δράση»,

- προώθηση της χρήσης των υφιστάμενων ευρωπαϊκών μηχανισμών που μπορούν να συμβάλουν στην κινητικότητα των νέων, όπως για παράδειγμα η κάρτα κινητικότητας,
 - προώθηση της διασυνοριακής κινητικότητας όσων δραστηριοποιούνται σε θέματα νέων και οργανώσεων νεολαίας,
 - υποστήριξη για την ανάπτυξη της ενημέρωσης και κατάρτισης διασυνοριακών εθελοντικών δραστηριοτήτων νέων, για όσους δραστηριοποιούνται σε θέματα νεολαίας στα πλαίσια των οργανώσεων νεολαίας, των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης και των κέντρων των πολιτών·
6. να ενισχύουν τη συνειδητοποίηση από τους νέους της σπουδαιότητας των διαπολιτισμικών ικανοτήτων και της εκμάθησης γλωσσών, ώστε να μειωθούν οι φραγμοί που παρεμποδίζουν τη διασυνοριακή κινητικότητα·
7. να ενθαρρύνουν τους οργανωτές εθελοντικών δραστηριοτήτων να αναπτύσσουν εργαλεία αυτοαξιολόγησης, λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία από την Ευρωπαϊκή Εθελοντική Υπηρεσία των Νέων, με στόχο τη διασφάλιση της ποιότητας των διασυνοριακών εθελοντικών δραστηριοτήτων στις οποίες συμμετέχουν·
8. να ενθαρρύνουν τη συνεργασία των οργανωτών στα κράτη αποστολής και υποδοχής για την παροχή διασφαλίσεων σχετικά με την προστασία των νεαρών εθελοντών και των αποδεκτών των υπηρεσιών. Στις ανωτέρω δραστηριότητες θα πρέπει να περιλαμβάνεται επαρκής πληροφόρηση σχετικά με την εθελοντική δραστηριότητα, τους οργανωτές της και τους ίδιους τους εθελοντές, ώστε να μπορούν τα μέρη να αποφασίζουν με γνώση των πραγμάτων σχετικά με την καταλληλότητα κάθε δραστηριότητας και τη σύμπλευσή της με τυχόν νομικές απαιτήσεις·
9. να εξετάζουν και άλλες σχετικές διατάξεις περί κοινωνικής προστασίας απευθυνόμενα στα κατάλληλα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να αξιοποιούν πλήρως τις δυνατότητες που παρέχει η ευρωπαϊκή και η εθνική νομοθεσία·
10. να προωθούν τη δέουσα αναγνώριση των γνώσεων που αποκτώνται μέσω των εθελοντικών δραστηριοτήτων σύμφωνα με τις διατάξεις του κοινοτικού δικαίου και εντός των αντίστοιχων εθνικών συστημάτων αναγνώρισης των προσόντων όπου υπάρχουν·
11. να προωθούν σε επίπεδο ΕΕ τη χρήση μέσων τα οποία μπορούν να διευκολύνουν τις διασυνοριακές εθελοντικές δραστηριότητες μέσω της διασφάλισης της διαφάνειας των προσόντων, όπως το Europass, το Youthpass και το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Επαγγελματικών Προσόντων·
12. να επικεντρώνουν την προσοχή στους νέους με λιγότερες ευκαιρίες ώστε να ενισχύσουν την πρόσβασή τους σε εθελοντικές δραστηριότητες και, ιδιαίτερα, σε διασυνοριακές εθελοντικές δραστηριότητες.

ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ ΤΗΝ ΠΡΟΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ:

1. να υποστηρίζει τα κράτη μέλη στην εκτέλεση των ανωτέρω καθηκόντων χρησιμοποιώντας το πλαίσιο συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της νεολαίας και, ειδικότερα, την ανοιχτή μέθοδο συντονισμού και το πρόγραμμα «Νεολαία σε δράση»·
2. να ενθαρρύνει και να οργανώνει, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, την ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ των οργανωτών εθελοντικών δραστηριοτήτων σε διαφορετικές χώρες, είτε εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών είτε τις δημόσιες αρχές·
3. να αναπτύξει μια δικτυακή πύλη των νέων ευρωπαίων εθελοντών (European Youth Volunteer Portal) σχετικά με τις εθελοντικές δραστηριότητες, η οποία θα βασίζεται σε εθνικές δικτυακές πύλες, βάσεις δεδομένων ή ειδικούς ιστοχώρους για τον εθελοντισμό των νέων, εφόσον υπάρχουν·
4. να υποβάλει έκθεση προς το Συμβούλιο τέσσερα χρόνια μετά την έκδοση της παρούσας σύστασης προκειμένου να διαπιστωθεί η αποτελεσματική λειτουργία των προτεινόμενων μέτρων και να αξιολογηθεί η ανάγκη για περαιτέρω δράσεις.

Βρυξέλλες, 20 Νοεμβρίου 2008.